

06.05.2002

Kauppa- ja teollisuusministeriö
Hämeen työvoima- ja elinkeinokeskus

HÄMEEN TYÖVOIMA- JA ELINKEINOKESKUKSEN TILINTARKASTUSKERTOMUS VUODELTA 2001

Valtiontalouden tarkastusvirasto on tänään päättänyt antaa Hämeen työvoima- ja elinkeinokeskuksen (Hämeen TE-keskuksen) tilintarkastuksesta varainhoitovuodelta 2001 tämän tilintarkastuskertomuksen. Tilintarkastuskertomus annetaan sekä kauppa- ja teollisuusministeriölle että Hämeen TE-keskukselle. Tarkastuksen on suorittanut ylitarkastaja Johanna Kormu ja sitä on valvonut tarkastuspäällikkö Marjatta Kimmonen.

Tarkastus on suoritettu tarkastusviraston tilintarkastusohjeen mukaisesti ja se on kohdistunut Hämeen TE-keskuksen tilinpäätökseen, tilinpäätöstietojen perustana olevaan kirjanpitoon ja muuhun laskenta-toimeen, sisäiseen valvontaan sekä talousarvion ja sitä koskevien keskeisten säännösten noudattamiseen.

Tarkastuksen perusteella esitetään seuraavaa.

TILINPÄÄTÖS JA LASKENTATOIMI

Tilinpäätöslaskelmat, liitetiedot, laskelmien tarkastelu ja kirjanpito

Tilinpäätöslaskelmien sisältöä ja esittämistapaa sekä niiden perustana olevaa kirjanpitoa on tarkastettu riittävässä laajuudessa sen selvittämiseksi, ovatko tilinpäätöslaskelmat ja liitetiedot olennaisilta osiltaan oikein laaditut. Kirjanpidon tarkastusta on kohdennettu riskianalyyysiin perustuen.

Tilinpäätöslaskelmat, jotka koostuvat talousarvion toteutumalaskelmasta, tuotto- ja kululaskelmasta sekä taseesta, on tarkastuksessa todettu laadituiksi säännösten mukaisesti.

Tilinpäätöslaskelmien liitteenä esitetyt tiedot on tarkastuksessa todettu esitetyiksi talousarvioasetuksen edellyttämällä tavalla.

Tilinpäätösasiakirjassa on esitetty tilinpäätöslaskelmien tarkastelu talousarvioasetuksen mukaisesti.

Kirjanpidon tarkastuksen perusteella arvioituna voidaan kirjanpitoa pitää asianmukaisesti järjestettynä ja hoidettuna.

Tuloksellisuuden kuvaus, maksullisen toiminnan kannattavuustiedot ja näiden perustana oleva laskentatoimi

Tuloksellisuuden kuvauksen kustannus- ja suoritustietojen sekä kustannusvastaavuuslaskelmien sisältöä ja esittämistapaa ja edellä mainittujen tietojen perustana olevaa laskentatoimea on tarkastettu riittävässä laajuudessa sen selvittämiseksi, sisältävätkö tuloksellisuuden kuvaus ja kustannusvastaavuuslaskelmat olennaisilta osin oikeat ja riittävät tiedot.

Tuloksellisuuden kuvauksen vaikuttavuustietojen osalta on arvioitu esitettyjen tietojen riittävyttä kokonaisuutena.

Toimintakertomuksessa on esitetty tiliviraston keskeiset suoritustiedot sekä kustannus- ja henkilötyövuositiedot tehtäväalueittain eriteltyinä vuodelta 2001. Kustannusten jako on suoritettu koko tiliviraston kattavan työaikakyselyn perusteella siten, että noin kuukauden ajalta kerättyjen työaikatietojen on oletettu vastaavan koko vuoden työaika-jakaumaa. Työkustannusten kohdentaminen sisältää siinä määrin arvionvaraisuutta, ettei kustannustietoja voida pitää luotettavina.

Toimintakertomuksessa ei esitetä taloudellisuutta eikä tuottavuutta koskevia tunnuslukuja eikä näitä korvaavina tietoina myöskään tulosalueittaisia kustannus- ja henkilötyövuositietoja. Suoritustiedot eivät kata tiliviraston koko toimintaa, sillä työvoimatoimistojen suoritustiedot puuttuvat taulukosta. Esitettyjä tuloksellisuustietoja ei voida pitää riittävinä.

Hämeen TE-keskuksen toimintakertomuksen yhteydessä on esitetty kustannusvastaavuuslaskelmat työvoimatoimistojen henkilöstövuokrauksen ja henkilöstöratkaisujen maksullisen toiminnan, yritysoston kehittämisyksikön hintatuetun maksullisen toiminnan sekä muun maksullisen toiminnan osalta yhteensä. Kustannusvastaavuuslaskelmien mukaan Hämeen TE-keskuksen maksullisen toiminnan tulot olivat 4,7 milj. mk. Koska työkustannukset on kohdennettu epäyhtenäisesti ja laskelmista puuttuu 3,2 milj. mk ESR-määrärahoista maksettuja kustannuksia, ei kustannusvastaavuuslaskelmia voida pitää luotettavina. Koska Hämeen TE-keskuksen maksullista toimintaa ei

voida pitää vähäisenä, tulee sen kannattavuuden seuranta järjestää talousarviolain 15.2 §:n edellyttämällä tavalla.

Toimintakertomuksessa esitettyjen vaikuttavuustietojen ja tiliviraston yhteisen tulossopimuksen välinen yhteys ei ollut kaikilta osin todettavissa. Vertailuja aikaisempiin vuosiin tulisi tehdä nykyistä enemmän, jotta vaikuttavuuden kehityksen arviointi olisi mahdollista. Muilta osin esitettyjä vaikuttavuustietoja voidaan pitää riittävinä.

Laskentajärjestelmän keskeneräisyys varainhoitovuoden aikana samoin kuin yhtenäisen työaikakirjanpidon puuttuminen ovat vaikuttaneet osaltaan siihen, ettei laskentatoimi tuota riittävässä laajuudessa talousarvioasetuksen 55 §:n edellyttämää tietoa suoritteiden määräästä, laadusta ja kustannuksista.

Valtiontalouden tarkastusvirastosta annetun lain 5 §:n 1 momenttiin perustuen Hämeen työvoima- ja elinkeinokeskus velvoitettiin ilmoittamaan tarkastusvirastolla 15.8.2001 mennessä, mihin toimenpiteisiin se on ryhtynyt kustannuslaskentansa kehittämiseksi. Tilivirasto ei ilmoituksensa mukaan aio kehittää erikseen omaa taloudellisuuden seurantajärjestelmäänsä, vaan odottaa TE-keskusten yhteisen ohjaamisen ja päätöksenteon tietojärjestelmien kehittämishankkeen (JOTI) valmistumista ja yhtenäisiä toimintaohjeita. Tarkastusviraston käsityksen mukaan edellä mainitun hankkeen rinnalla tarvitaan myös TE-keskuksen omia toimenpiteitä laskentatoimensa kehittämiseksi siten, että se voi tuottaa toiminnastaan talousarvioasetuksen 55 §:n edellyttämät tiedot. Vastineessa esitettyjä toimenpiteitä ei voida näin ollen pitää riittävinä.

SISÄINEN VALVONTA

Sisäistä valvontaa on arvioitu riskianalyysissä ja tarkastettu laskentatoimen ja tilinpäätöksen tarkastuksen yhteydessä sekä palkanlaskentaprosessin, tiliviraston yhteisten sekä kalatalousyksikön hankintojen sekä kalatalousyksikön siirtotalouden kulujen toimintoketjujen tarkastuksen yhteydessä.

Tarkastuksen yhteydessä on tullut esiin joitakin puutteita menojen tarkastus- ja hyväksymismenettelyissä sekä maksuliikenteen valvonnassa, joiden osalta Hämeen TE-keskus on ryhtynyt asianmukaisiin toimenpiteisiin.

Edellä käsitellyt kustannuslaskennan puutteet voidaan nähdä myös sisäisen valvonnan puutteina.

TALOUSARVION JA SITÄ KOSKEVIEN KESKEISTEN SÄÄNNÖSTEN NOUDATTAMINEN

Maksullisen toiminnan kannattavuuden seuranta ei ole järjestetty talousarviolain 15.2 §:n edellyttämällä tavalla. Muilta osin voidaan tarkastuksen perusteella lausua, että talousarviota ja sitä koskevia keskeisiä säännöksiä on noudatettu.

ILMOITUSVELVOLLISUUS VALTIONTALouden TARKASTUSVIRASTOLLE

Valtiontalouden tarkastusvirastosta annetun lain 5 §:n 1 momenttiin perustuen Hämeen työvoima- ja elinkeinokeskuksen tulee ilmoittaa tarkastusvirastolla 15.8.2002 mennessä, mihin toimenpiteisiin se on ryhtynyt kustannuslaskentansa kehittämiseksi.

Tarkastusneuvos, JHTT

Erkki Mäki-Ranta

Ylitarkastaja

Johanna Kormu

TIEDOKSI Valtiontilintarkastajat
Valtiovarainministeriö
Kauppa- ja teollisuusministeriön kansliapäällikkö
Maa- ja metsätalousministeriö
Työministeriö
Hämeen työvoima- ja elinkeinokeskuksen johtaja
Valtiokonttori